

KVALITETSRAPPORT

Förskolorna Blåsippan och Kvarnarp
i Eksjö kommun 2018/2019

Innehållsförteckning

.....	1
1. Förskolechefens sammanfattande nulägesanalys och bedömning av hur väl verksamheten når de nationella målen samt identifierade utvecklingsområden.....	3
1.1 Vad har bidragit till en hög måluppfyllelse? Vad är förskolans styrkor?	3
1.2 Vilka hinder och svårigheter har påverkat måluppfyllelsen? Vilka är förskolans svagheter och utmaningar?.....	3
1.3 Identifierade utvecklingsområden.....	4
1.4 Förskolans prioriterade mål och planerade förbättringsåtgärder läsåret 2019/2020.....	4
1.5 Förskolechefens reflektioner kring förskolans mål utifrån sitt pedagogiska ledarskap.....	5
2. Metodbeskrivning	6
2.1 Underlag och rutiner för att ta fram kvalitetsrapporten.....	6
3. Förutsättningar – statistik 20181015	7
3.1 Uppgifter kring barnantal, personal, kompetens och ekonomi:	7
3.2 Organisering av verksamheten	7
3.3 Analys av förutsättningar och resultat.....	7
3.4 Förslag på styrda förutsättningar, inom enhetens givna budgetramar, som skulle höja kvaliteten.....	8
4. Kommungemensam uppföljning	9
4.1 Uppföljning av förskolans arbete mot de nationella målen.....	9
4.2 Undervisningen är språk- och kunskapsutvecklande.....	11
4.3 Lärmiljön är tillgänglig för alla barn och elever.....	13
4.4 Digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att barn och elevers kunskapsutveckling främjas.....	14
4.5 Föräldraenkät	15

1. Förskolechefens sammanfattande nulägesanalys och bedömning av hur väl verksamheten når de nationella målen samt identifierade utvecklingsområden

1.1 Vad har bidragit till en hög måluppfyllelse? Vad är förskolans styrkor?

Den kompetensutveckling som genomförts via läsluftet har bidragit till en hög måluppfyllelse inom natur, teknik och språkutveckling. Det kollegiala lärandet har fördjupat pedagogernas kunskap inom området och de har utbytt och inspirerat varandra till en utveckling av verksamheten. Den nya kunskapen har lett till att pedagogerna har kunnat utmana barns lärande på ett nytt sätt som de inte tidigare har tänkt på. Lärledarorganisationen har visat sig vara ett framgångsrikt sätt att kompetensutveckla kollegor och som har gett goda resultat.

Läsluftet har också bidragit till en utveckling av lärmiljön. Pedagogerna är kreativa och gör förändringar i miljön efter barngruppens behov och intressen.

Båda förskolorna har erfarna pedagoger och många är utbildade förskollärare. Det finns en stor vilja och ett engagemang i arbetet med barnen.

Blåsippan har deltagit i projektet Mångfunktionella utomhusmiljöer. Projektet har bidragit till att det finns mycket kunskap och nyfikenhet hos pedagogerna, vilket resulterat i ett ökat kunnande hos barnen. Barnen utforskar och lär tillsammans med pedagogerna. Några av Blåsippans pedagoger har deltagit vid spridningskonferenser där de delgivit sina erfarenheter i projektet till andra kommuner. Det finns en utegrupp som brinner för projektet samt intresse och engagemang hos alla medarbetare som gör att arbetet blir framgångsrikt. Det finns även ett stort intresse för utomhusmiljön på Kvarnarps förskola, där man regelbundet besöker odlingarna på FOBO.

1.2 Vilka hinder och svårigheter har påverkat måluppfyllelsen? Vilka är förskolans svagheter och utmaningar?

På Blåsippan fungerar det trådlösa nätverket bristfälligt, vilket påverkar möjligheten att arbeta digitalt. Det blir svårare att genomföra delar i den pedagogiska dokumentationen. Det försvårar att fånga barnens initiativ i undervisningsögonblicket, ex söka information i iPaden. Det väcker en frustration hos pedagogerna och medför att tid läggs på att försöka få det att fungera genom att förflytta sig till andra lokaler på förskolan. Det innebär att barnen får vänta tills pedagogen försökt hitta uppkoppling och när de är tillbaka i situationen har barnen tröttnat och undervisningsögonblicket är borta.

Båda förskolorna kommer fortsätta arbetet med att utveckla samarbetet och vi-känslan.

Den gemensamma reflektionstiden i arbetslagen har varierat mellan en till en och en halv timma. Tiden har varit knapp och en del arbetslag har haft besök av specialpedagog på reflektionstiden. Det har varit svårt att hinna med det systematiska kvalitetsarbetet.

Den stora utmaningen framöver är kompetensförsörjningen. Flera förskollärare har gått i pension till kommande läsår och flera förskollärare och barnskötare kommer inom de närmaste åren också gå i pension. Från att ha varit två verksamheter med hög andel förskollärare kommer det bli stor en förändring framöver, eftersom det är svårt att rekrytera förskollärare.

1.3 Identifierade utvecklingsområden

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, så att det blir en naturlig del i arbetet. Vi behöver bli bättre på att systematiskt följa upp arbetet och utveckla analysdelen. Förskolecheferna i kommunen håller på att arbeta fram en dokumentationsmall som ett stöd i det systematiska kvalitetsarbetet.

Den nya läroplanen kommer att implementeras under läsåret. Det finns ett behov av att diskutera vissa rutinsituationer för att skapa en samsyn i förskolans uppdrag. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnets behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. (Lpfö-18 s 7)

Digitalisering, vi behöver fortsätta att utveckla delakulturen och höja den digitala kompetensen genom det kollegiala lärandet.

Vi fortsätter arbetet med att stärka Vi-känsla på både Blåsippan och Kvarnarps förskolor. Vid höstens första kompetensutvecklingsdag kommer en föreläsning av Peter Lindberg kring salutogent synsätt att genomföras. Boken: Vem har gjort slut på mjölken? är inköpt kommer att användas under läsåret. Det långsiktiga målet är att skapa en salutogen kultur. Ett förändringsarbete som tar flera år.

Under vårterminen 2020 kommer Blåsippan och Kvarnarp att genomföra Skolverkets modul: Flera språk i förskolan. Det finns ett behov av att utbilda fler lärledare, eftersom två lärledare i har gått i pension. En utbildning av lärledare startar till hösten 2019.

1.4 Förskolans prioriterade mål och planerade förbättringsåtgärder läsåret 2019/2020

Att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete som alla känner sig trygga med.

Att den nya läroplanen är implementerad i verksamheten.

Att ett förändringsarbete är påbörjat mot en salutogen kultur.

Att kommunens digitaliseringsstrategi är implementerad.

Att kompetensutvecklingen Flera språk i förskolan har genomförts.

1.5 Förskolechefens reflektioner kring förskolans mål utifrån sitt pedagogiska ledarskap

Genom att aktivt delta i läsluftet har det funnits en möjlighet för förskolechefen att på nära håll följa arbetet och utvecklingen i några av arbetslagen. Pedagogerna har kunnat erbjudas kompetensutveckling i Natur, teknik och språkutveckling. Tid på ATP har använts till kompetensutveckling.

På barnkonferenser, samtal i arbetslag och genom att träffa specialpedagogerna följs arbetet upp med barn som är i behov av särskilt stöd. Det har funnits behov av att ändra arbetssätt, bli genom att arbeta i mindre grupper för att alla barn ska få sina behov tillgodosedda.

Det systematiska kvalitetsarbete har följts upp genom dokument som pedagogerna lämnat in samt att förskolechef träffat samtliga arbetslag och gått igenom varje arbetslags dokumentation. Det finns ett behov av att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Förskolechefens tanke är att den pedagogiska utvecklingsgruppen tillsammans med förskolechef kommer att driva och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet. Den pedagogiska utvecklingsgruppen ska igång under hösten 2019, där det ska finnas en representant från varje arbetslag.

I förskolechefens uppdrag ingår att skapa förutsättningar för förskollärare och arbetslag att genomföra sitt uppdrag enligt styrdokumentet. Planeringstiden skulle behöva utökas för förskollärarna som har ett tyngre ansvar för undervisningen. Det är svårt att utöka planeringstiden eftersom arbetslagen är bemannade med 2,75% tjänst och behövs i barngruppen för att täcka bemanningen under dagen.

Förskolechef har vid några tillfällen genomfört verksamhetsobservationer med ett tydligt syfte utifrån läroplanens mål. Då har det handlat om uppgifter under rektorsutbildningen. Det har varit svårt att prioritera tid för verksamhetsobservationer. De prioriterade läroplansmålen har följts upp vid medarbetarsamtal och vid samtal i arbetslagen.

Förskolechefen har gått igenom enkätsvaren från förädraenkäten samt rutiner för att rapportera och åtgärda trakasserier och kränkande behandling inom förskolan på APT och på föräldramöte. Föräldrarna uppmanades att svara på kommande enkäter och att vända sig till personal om någon utsätts för kränkande behandling. Analyserna från enkätsvaren har synliggjort förskolans styrkor men också bidragit till nya utvecklingsområden.

2. Metodbeskrivning

2.1 Underlag och rutiner för att ta fram kvalitetsrapporten

Vilka har medverkat?

Samtliga medarbetare, vårdnadshavare och förskolechef.

Vilket underlag har använts?

Arbetslagens utvärderingar, diskussioner vid APT, husmöten, medarbetarsamtal, uppföljningssamtal i arbetslag, frågeställningar från läslyftet, LIKA verktyg, skattningsmaterial och föräldraenkät.

Hur har arbetet genomförts?

Under en treårscykel följer förskolan upp de nationella målen enligt följande uppdelning.
2018-2019 Barns inflytande, Utveckling och lärande: Naturvetenskap och teknik, Motorik
2019-2020 Normer och värden, Utveckling och lärande: Matematik,
2020- 2021 Förskola och hem, Utveckling och lärande: Språk och kommunikation,

3. Förutsättningar – statistik 20181015

3.1 Uppgifter kring barnantal, personal, kompetens och ekonomi:

se statistikbilagan Kalla fakta

Uppgifterna bygger på det som är rapporterat till SCB, sektorns ekonomiska bokslut och förskolechefens uppgifter kring organisationen.

3.2 Organisering av verksamheten

På båda förskolorna har ett arbetsmiljöarbete påbörjats under året och som kommer att fortsätta under nästa läsår. Det har under verksamhetsåret saknats representanter i samverkansgruppen. Den är under uppbyggnad.

Det har genomförts husmöten regelbundet på respektive förskola där aktuella frågor har lyfts. En representant per avdelning och förskolechef har deltagit.

En pedagog från varje förskola har deltagit i förskolans digitaliseringsråd och i ett lokalt digitaliseringsråd.

Under verksamhetsåret har ett kollegialt lärande skett via skolverkets modul ”Natur, teknik och språkutveckling. Fyra lärledare i organisationen har ansvarat för planeringen och genomförandet av kompetensutvecklingen. Tre av dem arbetar på Blåsippan och Kvarnarps förskolor. Den fjärde lärledaren arbetar på Hults förskola.

Kvarnarps förskola har två avdelningar med 1-3 åringar och en avdelning med 4-5 åringar. Blåsippans förskola har tre avdelningar med 1-3 åringar, två avdelningar med 3-4 åringar och en 5-årsavdelning.

Förskolorna har samarbetat över avdelningarna för att minimera tillsättning av vikarier, p g a det ansträngda ekonomiska läget.

3.3 Analys av förutsättningar och resultat

Hur har årets organisation och förutsättningar påverkat förskolans måluppfyllelse/kvalitet?

Den organisationen och arbetssättet kring lärledare och digitalisering har bidragit till en kompetenshöjning och en ökad medvetenhet hos pedagogerna. Förskolechef har inte haft möjlighet att delta på samtliga lärledarträffar och lokalt digitaliseringsråd, vilket hade varit önskvärt för att kunna stödja och utmana arbetet. Förskolechef har dock haft lärledarrollen i en av lärgrupperna och har på så sätt följt arbetsprocessen i den gruppen.

Förskolorna har haft mellan en till en och en halv timma gemensam reflektionstid i arbetslagen. Mycket tid har ägnats åt kompetensutvecklingen via skolverkets modul. I några arbetslag har det gått åt mycket tid till samverkan med specialpedagog. Det har visat sig att den gemensamma reflektionstiden varit knapp och att det har varit svårt att hinna med den pedagogiska dokumentationen och det systematiska kvalitetsarbetet. Reflektionstiden har även använts till

barnkonferenser och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet. Det behövs en struktur och planering över hela året över hur arbetet ska genomföras.

Den pedagogiska utvecklingsgruppen har legat vilande och det har också påverkat måluppfyllelsen och kvalitén. Det har saknats ett forum där pedagoger och förskolechef regelbundet träffas för att utbyta tankar och för att tillsammans kunna utveckla verksamheterna.

Identifierade utvecklingsområden kring förutsättningar och organisation för att höja måluppfyllelsen, förslag till åtgärder.

Genom att samtliga arbetslag utökar den gemensamma reflektionstiden till 2 timmar per vecka skapas bättre förutsättningar för att kunna fullfölja uppdraget enligt läroplanen.

Genom kvalitetsredovisningen som arbetslagen lämnat till förskolechef blir det synligt att arbetslagen kommit olika långt i dokumentationen främst gällande resultat och analysdelen. Här behövs en satsning för att få en likvärdig kvalitet. Vid samtal med arbetslag och förskolechef har det uttryckts en önskan om mer stöd och kompetensutveckling kring systematiskt kvalitetsarbete.

Den pedagogiska utvecklingsgruppens uppdrag blir att tillsammans med förskolechef implementera läroplanen och fördjupa kunskap i det systematiska kvalitetsarbetet. Att hitta en arbetsgång som löper över hela verksamhetsåret där förskolechef kan göra enkla regelbundna uppföljningar.

Att förskolechefen prioriterar att delta på lärledarträffar och digitaliseringsrådets möten.

Inventera kompetenser hos samtliga medarbetare för att kunna ta vara på allas kunskaper och erfarenheter.

Blåsippans förskola har from v33 genomfört en förändring gällande schemaläggning. Tidigare schema som rullade på tre eller fyra veckor har bytts ut mot fast schema från måndag till torsdag. Vinsterna är att det blir en tydligare struktur. Det blir lättare för personal, barn och vårdnadshavare att hålla reda på vem som arbetar, vilket inger trygghet och struktur. Fast schema medför minskad administration för medarbetare, förskolechef och administrativ personal. Schemaförändringen kommer följas upp regelbundet under hösten 2019.

3. 4 Förslag på centralt styrda förutsättningar, inom givna budgetramar, som skulle höja kvaliteten

En gemensam administration för förskolecheferna skulle effektivisera arbetet och spara en massa tid. Den skulle skapa en bättre arbetsmiljö för förskolecheferna och frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet. Gemensamma utskick med skulle skapa en tydlighet och ge ett professionellt intryck. Den gemensamma administrationen skulle också bidra till en likvärdig förskola.

4. Kommungemensam uppföljning

4.1 Uppföljning av förskolans arbete mot de nationella målen

2018-2019 Barns inflytande, Utveckling och lärande: Naturvetenskap och teknik, Motorik

Barns inflytande

Genomfört arbete

Pedagogerna har utgått från barnens intressen när de planerat verksamheten. Genom projektinriktat arbetssätt fångas barnens frågor och utforskande som sedan pedagogerna använder sig av i den fortsatta planeringen. Pedagogerna har tillsammans med barnen gemensamt tittat på dokumentationen och tagit vara på deras tankar och intressen i det fortsatta arbetet.

Miljön har varit strukturerad. Barnen får komma till tals och blir lyssnade på. Pedagogerna visar respekt för barnens åsikter och uppmuntrar dem när de tar egna initiativ. Barnen får välja aktiviteter och deras önskemål tas tillvara. Under fria leken får barnen stort utrymme att påverka och bestämma vad som ska hända. Många avdelningar har arbetat med barnen i mindre grupper. Arbetat mycket med kompisböckerna och kompisolen. Pedagogerna har uppmuntrat barnen att använda stopptecken för att skydda sin integritet.

Barnen får på vissa avdelningar turas om att vara fixare, vars uppgift är att räkna barnen, ta fram frukten, presentera dagsschemat. Vid promenader har barnen fått vara med och bestämma vart de ska gå genom röstning.

Barnen har på en avdelning fått komma med idéer till att inreda ett rum samt varit med och planerat verksamheten i lekhallen. Barnen får bestämma vilka böcker de vill låna från bokbussen. Genom att ha olika bilder som barnen kan peka på har de kunnat visa vad de vill. Lekmaterial och annat material har funnits tillgängligt för barnen.

Resultat

Barnen visar intresse för att framföra sina åsikter. De är trygga och vågar framföra sina tankar och önskemål. De är självständiga och vet vad de vill. Barnen vågar ifrågasätta vuxna och andra barn om de anser att något är fel. Barnen säger själva till om de tycker att vi ska ta ett gemensamt beslut om något. Barnen vet hur man är en bra kompis, de visar empati och inkluderar alla. Barnen vet stopptecknets innebörd och använder det vid behov. Pedagogerna beskriver att barnen tar egna initiativ som ex hålla i egna samlingar.

Analys

I mindre grupper är det lättare att barns idéer och önskemål kommer fram. I en trygg miljö där barnen är vana att bli lyssnade på vågar barnen framföra det som de anser är orättvist eller fel. De vuxnas förhållningssätt är avgörande för i vilken grad barnen får inflytande. Genom att barnen får inflytande och kan påverka så blir det ett större engagemang och en större glädje. Barnen blir mer motiverade. Hur barngruppens klimat är har också betydelse för om man blir respekterad och lyssnad på eller inte. På avdelningar man arbetat mycket med kompisrelationer har resulterat i en inkluderande verksamhet som är en förutsättning för barns inflytande. De barn som vågar ta

initiativ blir förbilder för andra barn som sedan också vågar. Pedagogerna beskriver att barnen kan mer än de tror.

Utvecklingsområde

Fortsätta att låta barnen ha ett stort inflytande i verksamheten. Tillverka lekmaterial utifrån barnens intressen. Ta med några barn till matrådet för att de ska ges mer inflytande över sin matsituation. Låta barnen dokumentera för att synliggöra vad de anser är viktigt och intressant. Få med barnens åsikter i det systematiska kvalitetsarbetet.

Naturvetenskap och teknik

Se även under rubriken 4.2 Undervisningen är språk- och kunskapsutveckling, eftersom det området också handlar om naturvetenskap och teknik.

Genomfört arbete

Barnen har vistats mycket ute på gården och i skogen. Där har de studerat växter och djur. Barnen har matat fåglar under vintern och lyssnat på QR-koder med fågelläten. Skapande aktiviteter har genomförts där barnen fått avbilda fåglar och blommor. Vid skapande har olika tekniker använts. Alla avdelningar har sysslat med odling, antingen på förskolan eller i samarbetet med FOBO. En avdelning tillverkade ett bi-hotell som de gav till FOBO. Barnen har rensat ogräs, torkat äpplen och gjort äppelmos av äpplen som fanns på Blåsippans gård. En del har arbetat med tekniktema, hur olika teknik fungerar i deras vardag. Andra har genomfört experiment med snö, is, slajm, ballonger med tejp och nål, elektricitet mm. Barnen har byggt och konstruerat med olika material.

Resultat

Barnen har lärt sig olika fågelsorter, växter och djur. Barnen har fått ett större intresse för naturen och dess kretslopp. Samarbetet och empatin för djur och natur har ökat. Barnen reflekterar och drar egna slutsatser. Barnen har varit vetgiriga, engagerade och aktiva. Barnen har kommenterat när de tittat ut på snögubben när den smält. Barnen har visat intresse för att konstruera med material. De större barnen har lärt sig höjdskillnader. Barnen bygger gärna tillsammans och samsas om materialet. Barnen utmanar varandra och bygger högre och högre, genom att de ändrar konstruktionen.

Analys

Barnen har ökat sina kunskaper genom att de fått möjlighet studera fåglar och fått lyssna på olika fågelläten. aktiviteter och det material som erbjudits har motiverat barnen till bygg och konstruktion. De vuxnas delaktighet har främjat samspelet mellan barnen vid byggleken. En avdelning har medvetet satsat mycket på olika material man kan bygga med eftersom det är ett genusneutralt material som tilltalar både pojkar och flickor. Pedagogerna har ställt utmanande frågor som motiverat barnen till ett fortsatt intresse och lärande. Tillåtande pedagoger som ändrat planeringen utifrån barnens intressen har skapat goda förutsättningar för lärande. Det är betydelsefullt att pedagogerna inte går in för snabbt i barnens utforskande utan att de låter barnen få pröva sina arbetsteorier, sina tankar och erfarenheter sedan tidigare.

Utvecklingsområde

Fortsätta det påbörjade arbetet och försöka hitta nya utmaningar. Ställa fler frågor till barnen. Använda mer tekniska material vid skapande exempelvis diskborste. Utforska olika skapandemetoder, vad händer när olika material möts med varandra? Skapa en tekniklåda med olika tekniska föremål.

Motorik

Genomfört arbete

Grovmotoriken tränas i den kuperade och utmanande utemiljön och i skogen. Aktiviteter som hinderbana och rörelselekar har genomförts i lekhallen. Dans, balansgång, gympa, Miniröris, gunga och cykla är exempel på andra aktiviteter som tränar grovmotoriken och kroppsuppfattningen.

Verksamheten har erbjudit barnen aktiviteter där barnen får använda sin finmotorik genom att måla, klippa, klistra, pussla, bygga mm. Finmotoriken används i det dagliga arbetet vid måltider, av- och påklädning, i leken mm

Resultat

Pedagogerna beskriver att barnen har utvecklats i både sin fin- och grovmotorik. Barnen tycker om att röra på sig och man kan se deras glädje vid exempelvis när de rör sig till musik. Barnen har lärt sig rörelserna till Miniröris. Pedagogerna beskriver barnen som aktiva och välmående.

Analys

Utemiljöns och skogens möjligheter främjar och lockar barn till att röra sig. Att pedagogerna värnar om att vistas mycket utomhus har betydelse för barnens välmående. Det erbjuds också aktiviteter inomhus som främjar barnens både fin- och grovmotorik.

Utvecklingsområde

Använda massagesagor för att utveckla kroppsuppfattningen och för att barnen ska få lugn och ro. Erbjud barnen ännu mer aktiviteter som främjar barnens motoriska utveckling. Någon avdelning ser att de behöver satsa mer på av- och påklädningssituationen och att besöka skogen och ateljén lite mer regelbundet.

4.2 Undervisningen är språk- och kunskapsutvecklande

Genomfört arbete

Natur, teknik och språkutveckling

Blåsippan, Kvarnarp och Hults förskola har tillsammans genomfört kompetensutveckling via Skolverkets Läslyft för förskolan inom området: Natur, teknik och språkutveckling. Modulerna har bestått av följande fyra delar:

- Naturvetenskapsverb
- Barns arbetsteorier om naturvetenskap
- Tekniken i barnlitteratur
- Boksamtal om naturvetenskap

Pedagogerna har arbetat med **naturvetenskapsverb** tex rulla, hoppa, flyga, blåsa, blanda. Barnen har fått prova olika material och tekniker. Barnen har själva fått leta material som de trodde kunde rulla. De har rullat ting på olika underlag och i olika miljöer. De har fått upptäcka vad som rullar snabbast, längst och vad som inte rullar alls. De har även fått känna på hur det är att rulla själva i backen.

Några har arbetat med verbet flyga. Barnen har fått bygga drakar av plastkassar och blompinnar, vika flygplan och experimenterat med olika material för att se vad som flyger. Barnen har varit med om att jämföra olika väder och vindstyrkor.

Andra har arbetat med att blanda olika färger och vävt in det i sitt projektarbete med Babblarna.

Ett arbetslag arbetade vidare med begreppet rulla för att kunna få syn på barns **arbetsteorier**. Pedagogerna ville fånga barnens arbetsteorier när de utforskade det lutande planet. Det erbjöd barnen pappersrör, stora pappskivor och bollar i olika storlek. Utmaningen var: Hur får man bollen att rulla genom röret och utmed skivan?

En annan avdelning undersökte barns arbetsteorier kring frågeställningen: Hur ser vi vinden?

När pedagogerna har arbetat med **tekniken i barnlitteratur** har det bl.a. handlat om ficklampa, cyklar, blåsteknik och greenscreen-teknik.

Vid modulens sista del, **boksamtal om naturvetenskap** har många avdelningar arbetat med det kemiska fenomenet: odla. Barnen har fått odla olika fröer, sockerärtor, potatis, morötter och popcornkärnor. Barnen har fått följa utvecklingen från frö till planta, gjort experiment där ljuset till plantan begränsats. De har arbetat med frågeställningen: Vad behövs för att ett frö ska gro? En avdelning har arbetat med odla i ett längre projekt och använt ett reflektionsprotokoll för att reflektera och analysera över hur de bör gå vidare med projektet. Barnen fick plantera en bondeböna i ett cd-fodral, vattna och följa det som hände i fodralet. De har läst böcker, tittat på filmer, dramatiserat och tillverkat konkret material för att synliggöra vad som händer i odlingsprocessen.

Resultat

Läsluftets innehåll har varit intressant och har gett pedagogerna nya insikter och djupare kunskap som sedan har kunnat användas i arbetet med barnen. Det har varit spännande att använda språk i kombination med natur/teknikutforskande på ett mer medvetet sätt. Pedagogerna har fått in mer teknik i undervisningen. Att utgå från ett verb i projektarbetet var ett nytt sätt att tänka. Genom läsluftet har pedagogerna lärt sig att leta efter böcker som man kan utgå ifrån i natur/teknik projekt och det har varit ett bra stöd i projekten. Pedagogerna har blivit bekräftade i att deras arbetssätt kring hur de reflekterar och analysera utifrån dokumentationerna är en förutsättning för att kunna utmana barnen vidare i deras lärande.

Barnen har visat ett stort intresse och har varit engagerade i aktiviteterna. De kom fram till att tyngre saker rullar fortare, materialet på det som rullas avgör hastigheten, samt underlaget och om man rullar uppför eller nedför. I den fria leken har barnen själva utforskat rullningen. Vid utforskandet av det lutande planet med hjälp av rör förändrades en del barns förståelse för hur man får en boll att rulla igenom ett rör.

Barnens medvetenhet kring de naturvetenskapliga fenomen de arbetat med har ökat i spontana samtal och i leken. Flertalet beskriver att barnen själva tagit initiativ till att titta, följa och sköta det de odlat. Barnen fick själva utföra de olika stegen i planteringsprocessen och de hade koll på vad som skulle göras, att växterna behövde jord, vatten och sol för att gro. De har tyckt att det har varit spännande att se sina plantor växa. Genom odlingsprojekten har barnen lärt sig ta ansvar. En avdelning beskriver att de endast lyckades få upp en växt av fröna de planterade, trots att plantorna fått både vatten och sol. Vilket ledde till att de tillsammans med barnen reflekterade över varför det blev så.

Barnen har visat en nyfikenhet för att blanda olika färger och har lärt sig färgernas namn. Samarbetet och empatin för djur och natur har ökat och barnens intresse för faktaböcker har blivit stort.

Analys

Det är en framgångsfaktor att utgå från barns intresse. Då blir det lätt för pedagogerna att spinna vidare och skapa engagemang. Att i projekt hitta barnens arbetsteorier är en förutsättning för att pedagogerna ska kunna utmana barnen vidare i deras lärande.

Nya kunskaper genom läslyftet har gett pedagogerna nya insikter, tex erbjöd en avdelning barnen att utforska ficklampan tekniskt, vilket de inte gjort tidigare.

Det har varit framgångsrikt att arbeta gruppindelad med ett färre antal barn i grupperna. Det är lättare att fånga barns intresse i mindre grupper. Där har alla getts tillfälle att lyssna och reflektera över kompisarnas uppfattningar, men också till att reflektera och ge uttryck för sina egna tankar och uppfattningar.

Böcker med faktainslag och med tydliga illustrationer som passar barnens ålder i barngruppen har varit ett perfekt redskap för att barnen ska få förståelsen för den kemiska processen.

Olika uttrycksmedel som drama, dans, sång och skapande, har använts för att barnen verkligen skulle ta till sig budskapet. Barnen har ökat sin förståelse för rulla genom att lära med kroppen, uppleva det konkret med sin kropp. Många av barnen har varit vetgiriga.

Utvecklingsområden

Det har väckts ett intresse för att fortsätta att plantera även nästa vår.

Pedagogerna uttrycker ett behov av att bli bättre på att använda teknik och prata teknik med barnen. Fortsätta att använda och utveckla de kunskaper och insikter som vuxit fram under läslyftet. Delge varandra tips på vilka redskap som varit framgångsrika i arbetet med läslyftet.

4.3 Lärmiljön är tillgänglig för alla barn och elever

Genomfört arbete

Fysiska miljön Lärmiljön är indelad efter läroplanens mål, ex matematik, bygg-och konstruktionslek, skrivhörna o.s.v. Nya läsmiljöer och material har skapats där barnen har fått vara delaktiga. Miljöerna förnyas efter barnens intressen och behov. Dokumentationen finns på barnens nivå. Mycket av materialet är tillgängligt för barnen, samt att det finns bilder som barnen kan peka vad de vill göra om materialet inte är tillgängligt. Det finns en låda med konkret material som en hjälp för barnen att uttrycka sig. På en avdelning flyttades läshörnan till en lugnare del av avdelningen för att skapa en lugnare läsmiljö. Flera andra förändringar genomfördes på avdelningen efter specialpedagogisk handledning. Barnen har bestämda platser vid måltider, vila, samling etc.

Sociala miljön Barnen delas in i mindre grupper där en grupp är ute när andra är inne. De flesta avdelningar delar in barnen i mindre grupper under dagen.

Pedagogiska miljön En del avdelningar har arbetat med bildstöd, dagsschema och teckenkommunikation. Det finns en struktur över dagen som barnen känner till. Pedagogerna har varit delaktiga i barns lek och stöttat upp i samspelet mellan barnen vid behov.

Specialpedagog har varit involverad i vissa arbetslag, där handlingsplaner finns upprättade som ett verktyg för hur pedagogerna kan göra lärmiljön tillgänglig för alla barn. En del barn behöver förberedas inför byte av aktivitet, andra kan behöva förförståelse inför kommande aktiviteter.

De flesta av pedagogerna har deltagit i ICDP utbildning. De flesta pedagoger deltog vid föreläsningen med Kent Hedevåg När mallen inte stämmer. Boken med samma titel som föreläsningen köptes in till samtliga avdelningar.

Resultat

Barnen sätter sig mer spontant i läshörnan och läser en bok eller pratar. Det har blivit en mer given samlingsplats. Barns självkänsla har stärkts. Barnen upplevs som trygga och deras behov har kunnat tillgodoseas.

Barnens lek och samspel har utvecklats. Barnen har förstått instruktionerna och härmat de tecken som pedagogerna har använt.

Analys

Arbetet med barn i mindre grupper leder till en lugnare miljö där pedagogerna lättare kan vad varje barn ger uttryck för och vad de visar intresse för. Det ger större möjligheter för pedagogerna att tillgodose varje barns behov. Trots att gruppen delas i mindre grupper har det pga. hög beläggning varit för många barn i gruppen för att kunna varje barns enskilda behov. Genom struktur, närvarande vuxna som stöttar barnen i deras samspel vid behov blir barn trygga och kan utvecklas i leken och samspelet.

Att ha materialet tillgängligt för barnen har stärkt deras självkänsla. De behöver inte fråga en vuxen om de får ha materialet. De kan känna sig självständiga.

När de barn som får förberedelse och ställtid inför byte av aktivitet kan konflikter undvikas. Då får barnen en möjlighet att ta till sig vad som kommer att hända.

En kombination av tal och tecken har visat att barnen har haft lättare att förstå en instruktion och de härmar efter de tecken som pedagogerna använder.

Pedagogernas förhållningssätt och bemötande är viktigt för att lärmiljön ska bli tillgänglig för alla barn. Specialpedagogernas handledning till arbetslagen är en viktig insats som leder till en ökad kunskap och förståelse för barn som är i behov av särskilt stöd.

Utvecklingsområden

Det finns ett önskemål om kompetensutbildning i in-print. Fler QR-sagor på olika språk.

Använda bildstöd i större utsträckning samt veckoschema. Diskutera hur strukturen ser ut över dagen på avdelningarna och hur arbetet med barn i mindre grupper organiseras. Det finns ett önskemål hos pedagogerna om uppföljning av ICDP. Det finns behov av regelbundet diskutera pedagogernas förhållningssätt i olika situationer för att göra lärmiljön tillgänglig för alla barn. Vi behöver arbeta vidare med tillgängliga lärmiljöer för att få en djupare kunskap.

4.4 Digitaliseringens möjligheter tas tillvara så att barn och elevers kunskapsutveckling främjas

Genomfört arbete

IT-pedagoger har visat greenscreen och teams

Pedagogerna har använt sig av: imovie, PIC collage, greenscreen, QR-koder.

Barnen har fått testa på olika pedagogiska spel genom olika appar på iPaden.

IPaden har använt som ett redskap för den pedagogiska dokumentationen, där filmer, anteckningar och bilder samlas. PIC collage har använts vid den pedagogiska dokumentationen.

Pedagogerna har filmat olika aktiviteter med iPaden som de reflekterat över.

IPaden har använts vid sökande av information tillsammans med barnen. Den har även använts för att lyssna på sagor och sånger. IPaden kan kopplas till projektorn för en större bild vid sagoläsning och då pedagoger och barn tittar på dokumentationerna tillsammans. Den har även använts för att bakgrundsbild/film till barnens lek för att utveckla den.

Några av barnen har själva fått använda iPaden för att dokumentera.

QR-koder har använts för sagor och sånger på olika språk.

Resultat

Barn visar intresse och nyfikenhet för den digitala verktyg. De upptäcker och utforskar tekniken och har en möjlighet att bli mer självständiga och få inflytande genom att de kan behärska användningen av QR-koder. Genom att använda greenscreen har barnen fått en förståelse för att allt inte är som det ser ut att vara på bilder.

Genom de appar som barnen använder lär sig barnen att följa instruktioner.

Genom dokumentationen upplever pedagogerna det lättare att få syn på barns lärande. Det skapar en möjlighet att titta och reflektera tillsammans i arbetslaget för att se hur man går vidare för att kunna utmana barnen i sitt lärande. Barnen tycker att det är roligt att dokumentera utifrån händelser som skett under dagen. De visar gärna sina dokumentationer i hallen för sina föräldrar och reflekterar över dem. Dokumentationerna leder till att vårdnadshavarna får en möjlighet till delaktighet och insyn i verksamheten.

Barnen har fått en ökad kunskap inom olika områden genom att söka information med iPaden.

Analys

iPadens många användningsområden bidrar till att skapa en motiverande och intressant undervisning. Den är också ett bra verktyg för pedagogerna vid den pedagogiska dokumentationen. Det bristfälliga nätverket på Blåsippan gör att användandet av de digitala verktygen begränsas. Pedagogerna beskriver också att de är nya i att använda den digitala teknikens möjligheter, vilket kan innebära en viss väntan för barnen.

Enligt LIKA värderingen är mycket påbörjat när det gäller området användning. Pedagogerna är utrustade med varsin iPad och använder den i sitt dagliga arbete. Digitala verktyg används för att dokumentera barns lärande och utveckling som visas för föräldrarna vid utvecklingssamtal.

Analysen från Lika verktyget visar att det finns ett behov av att få till ett väldimensionerat nät.

Det finns goda möjligheter tack vare att lärmiljöerna är utrustade med projektorer som kan användas i undervisningen.

Utvecklingsområden

Att få de digitala verktygen att fungera i alla rum.

Utveckla användandet av QR-koder (rörelsekort, djurläten mm).

Pedagogerna önskar en större frihet att ladda ner de appar de anser sig behöva i verksamheten.

Det finns ett önskemål om att ha tillgång till Polly Glutt för att kunna möta behoven hos barn med annat modersmål än svenska.

Använda kritiskt tänkande kring bilder på nätet. Att barnen ska använda iPaden naturligt i verksamheten, filma, fotografera, skapa digitala böcker etc.

4.5 Föräldraenkät

Det är endast svar från Blåsippans föräldraenkät som presenteras nedan. Det var för få svarande på Kvarnarps förskola (10 svar), för att materialet skulle vara tillförlitligt. Det var 49 som svarade på enkäten på Blåsippan.

Resultat

Jag har skolat in mitt barn på förskolan under 2018

Jag har skolat in mitt barn på förskolan under 2018	Antal svar
Ja	12 (24,5 %)
Nej	37 (75,5%)
Summa	49 (100%)

Vad upplevde du positivt under inskolningen?

- Bra introduktion, samma inskolningsfröken och tydlig kommunikation.
- Engagerad personal som tog sig tid att lära känna vårt barn. Bra återkoppling och information om hur det gick de dagar som vi inte var med.
- Inskolningen gick bra, vårt barn kändes tryggt.
- Fåtal barn, samma personal både under och efter inskolningen.
- Bra med två veckors inskolning.
- Glada, omtänksamma och trygga fröknar. Stöttande och förstående för vårt barns lite speciella behov.
- Bra och pedagogisk, samt att vi föräldrar fick närvara i början.
- Att vi blev väldigt bra bemötta av alla underbar personal.

Vad saknade du under inskolningen?

- Inget
- Inget, det var kanonbra
- Inflytande på tiderna, samma personal hela tiden
- Tydligare plan och tydligare kommunikation
- Vilka tider inskolningen var innan inskolningen började så man kunde planera på jobbet. Att min äldre pojke skulle fått gå fler timmar och inte bara inskolningstimmar för min lille. Hämtade ibland när han satt och åt bl.a.
- Önskat det hade varit mer strukturerat som ex. information om inskolningstiderna och vad som förväntades av oss föräldrar. Det kändes även lite rörigt då avdelningen inte var färdig gjord, fröknarna kändes splittrade då de skulle hjälpa till på andra avdelningar och oklart vilka barn som skulle skolas in. Saknade även "kontaktfröken" (att någon av fröknarna hade lite extra koll och ansvar för mitt barn).
- Inget
- Att läraren ska känna mitt barn, utan att jag ska ta ansvar hela tiden. Jag kände mig otrygg för att jag kunde inte se hur barnet kommer att behandlas senare.
- Hur rutinerna ser ut under en termin.
- Ingenting

Jag kan påverka verksamhetens innehåll.

Jag kan påverka verksamhetens innehåll.	Antal svar
Ja	29 (59,52%)
Nej	20 (40,8%)
Summa	49 (100%)

Vad skulle ni vilja vara med och påverka?

- Bättre kost och inte bara mackor till mellis. Fler pedagogiska inslag som förbereder till förskoleklass. Fånga upp intressen som skriv, läs och matematik. Läs högt för barnen mer, samtala om texten. iPad, tv, digitalisering, pedagogiska program som utvecklar något och som inte bara är tidsfördriv/barnpassning. Studiebesök, museum, teatrar eller andra besök som vidgar deras vyer.
- Aktiviteter, gå ut oavsett väder. Är kritisk till att behålla 5-årsgrupp. Upplever negativa effekter av det, Stämningen blir för tuff för vissa barn, med mycket konflikter. Lokalerna är för små för att barnen ska kunna gå undan.

- Att de är ute mer, helst dagligen. Att personalen är mer på barnens nivå och bemöter dem där de är i utvecklingen.
- Har varit ganska nöjd så har inte något behov av att påverka.
- Har full tillit till att innehållet är utvecklande för mitt barn. har varit nöjd, så har inte haft behov av att påverka ännu.
- Vi är nöjda med innehållet, men vill påverka att vi tycker att det är viktigt att barnen får gå ut varje dag! Är det en planerad aktivitet på förmiddagen kanske man kan gå ut direkt efter frukosten osv.
- Inget
- Hur mycket tid som läggs på utomhusaktiviteter

Jag känner till förskolans/familjedaghemmens arbete mot diskriminering och kränkande behandling. (likabehandlingsplanen)

Jag känner till förskolans/familjedaghemmens arbete mot diskriminering och kränkande behandling. (likabehandlingsplanen)	Antal svar
Stämmer helt och hållet	18 (36,7%)
Stämmer ganska bra	23 (46,9%)
Stämmer ganska dåligt	5 (10,2%)
Stämmer inte alls	2 (4,1%)
Vet ej	1 (2,0%)
Summa	49 (100%)

Jag känner tillit till förskolans/familjehemmets personal.

Jag känner tillit till förskolans/familjehemmets personal.	Antal svar
Stämmer helt och hållet	29 (59,2%)
Stämmer ganska bra	18 (36,7)
Stämmer ganska dåligt	2 (4,1%)
Stämmer inte alls	0 (0,0%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	49 (100%)

Jag får tydlig information om mitt barns utveckling.

Jag får tydlig information om mitt barns utveckling.	Antal svar
Stämmer helt och hållet	17 (34,7%)
Stämmer ganska bra	22 (44,9)
Stämmer ganska dåligt	7 (14,3%)
Stämmer inte alls	1 (2,0%)
Vet ej	2 (4,1%)
Summa	49 (100%)

Jag får kontinuerlig information om verksamhetens innehåll.

Jag får kontinuerlig information om verksamhetens innehåll.	Antal svar
Stämmer helt och hållet	5 (10,2%)
Stämmer ganska bra	34 (69,4)
Stämmer ganska dåligt	9 (18,4%)
Stämmer inte alls	1 (2,0%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	49 (100%)

Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan.

Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt på förskolan.	Antal svar
Stämmer helt och hållet	34 (70,8%)
Stämmer ganska bra	11 (22,9)
Stämmer ganska dåligt	3 (6,3%)
Stämmer inte alls	0 (0,0%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	48 (100%)

Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet, bekräftelse) tillgodoses på förskolan/familjedaghemmet.

Jag upplever att mitt barns känslomässiga behov (som t.ex. behov av tröst, närhet, bekräftelse) tillgodoses på förskolan/familjedaghemmet	Antal svar
Stämmer helt och hållet	31 (63,3%)
Stämmer ganska bra	16 (32,7%)
Stämmer ganska dåligt	2 (4,1%)
Stämmer inte alls	0 (0,0%)
Vet ej	0 (0,0%)
Summa	49 (100%)

Analys

Anledningen till att många upplevde att inskolningen upplevdes positiv var att det var en anknytningsperson under inskolningen så att barnen blev trygga. Att personalen var kunnig och satte barnen i fokus. Ett positivt bemötande gör att inskolningen upplevs positiv. Under rubriken vad som saknades under inskolningen kan det bero på en otydlig struktur och när det inte framgår vad som förväntades av föräldrarna vilket kan ha skapat en förvirring. Stödmaterialet för inskolning var inte färdigutvecklat när enkäten gjordes, så det fanns ingen samsyn.

När det gäller vad föräldrar kan påverka i verksamheten kanske alla inte vågar komma med idéer och tips. Det kan också vara att man är nöjd och inte har något behov av att påverka verksamheten. Det några lyfter fram är att avdelningarna arbetar olika och har olika förhållningssätt. Det skiljer sig även hur mycket barnen vistas utomhus.

Många känner till likabehandlingsplanen eftersom den hänger i tamburen. Den har lyfts vid inskolning och vid föräldramöte, därav ett ganska högt resultat. Föräldrar känner tillit till personalen eftersom det finns en rak och öppen dialog med alla föräldrar. Föräldrar upplever i olika grad att de får tydlig information både om barnets utveckling och om verksamheten. Dessa frågor har inte lyfts för gemensamma diskussioner. Det höga resultatet på både barns trygghet och hur känslomässiga behov tillgodoses kan bero på pedagogernas förhållningssätt. De personer som tycker att det stämmer dåligt har troligen inte fått ett positivt bemötande i vissa situationer.

Utvecklingsområden

Att alla arbetar utifrån stödmaterialet så inskolningen blir klar och tydlig för alla. Sätta upp en idélåda på varje avdelning där föräldrarna får lämna förslag på vad de skulle vilja påverka. Uppmuntra föräldrarna att vara med och påverka. Diskutera hur vi genomför vardagsarbetet på

förskolan och vårt förhållningssätt för att öka samsynen och för att få en jämnare kvalitet i mötet mellan pedagog, barn och föräldrar.

Hänga broschyren synligt på alla avdelningar. Prata mer om likabehandlingsplanen vid samtal och föräldramöte. Att fortsätta att ha en öppen och rak kommunikation med föräldrarna. Det finns ett behov av att utveckla informationen både gällande barnens utveckling och kring verksamhetens innehåll. Pedagogernas förhållningssätt behöver ständigt aktualiseras och diskuteras.